

Kiegészítő mellékletek

4. ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra Szovjet és angol játékszer, 1953.....	21
2. ábra Kiállítás, 1974	23
3. ábra Kézműves foglalkozás,1977.....	24
4. ábra Németh Lajos és alkotásai, 1993	25
5. ábra Születési évek	26
6. ábra Játékok átlagszámának alakulása (fent), gyerekkoruk játékainak száma- gyakoriság	27
7. ábra Átlagérték alakulása (fent), gyerekkorban időtöltés a szabadban- válaszok gyakorisága (lent).....	28
8. ábra Értesülés a játékokról	29
9. ábra Játékbeszerzés gyorsasága.....	29
10. ábra Játékbeszerzés gyakorisága	30
11. ábra Játékajándékozási alkalmak.....	31
12. ábra Kedvenc játéktevékenység óvodáskorban	32
13. ábra Kedvenc játéktevékenység kisiskoláskorban	32
14. ábra Kedvenc játéktevékenység felsőtagozatban	33
15. ábra Játékok őrzése.....	33
16. ábra Vannak-e örök játékok?.....	34
1. táblázat A kvalitatív kutatómunka lépései	19
2. táblázat Vas Népe vizsgálata témák szerinti lebontásban	20

5. MELLÉKLET

1. sz. melléklet

ÉVSZÁM	TÉMA	CIKK (RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ)
1950	Játékimport Magyarországon	300.000 fajátékot, 100.000 társasjátékot és 100.000 babát hozott forgalomba a Játékértékesítő NV a húsvéti játékpiacon. A társasjátékok között számos újfajta játék kerül majd a polcokra.
1953	Szovjet játékszerek	A szovjet gyermekek játékszereiben a szórakozás és a tanulás egyaránt megtalálható. Az úttörőpalotákban a gyermekek tanulva szórakozhatnak. A Szovjetunióban egy Tudományos Kutató intézet munkatársai tervezik az ehhez szükséges eszközöket.
1953	Angol játékszerek	A szovjet játékszerekkel szemben az angol játékszerek gyilkolásra alkalmasak, melyeket játékboltokban kínálnak, például: gumibot, pisztoly, boxer.
1958	Úttörő-játékok	Menekülés a labda elől című játék leírása, Furcsa válasz című játék leírása. (mozgásos játékok)
1958	Úttörő-játékok	Furfangos kérdések, Karikadobáló játék leírása. (mozgásos játékok)
1969	Fenntarthatóság	A cipősdoboz nemcsak csomagolóeszköz, hanem elmés gyerekjáték is. A cipődobozból különböző gyermekjátékok vághatók ki.
1973	Játékimport Magyarországon	A nyári idényre lesz elegendő gyermekjáték Magyarországon: fém-és műanyagvedrekből, homokozólapátokból, kishajókból. A felfújható strandcikkekből hiány lesz, a gumilabdák úgyszintén. A tollaslabdajáték nagy népszerűségnek örvend. Kempingcikk között sok a gyermekjáték: dobójátékok, tekék, talicskák, hinták, zsebtivoli.
1974	Kiállítás	A Savaria Múzeum kiállításon keresztül kívánja bemutatni egy-egy kor életét, típusait, azok tárgyi és írásos emlékeit, amelyeket az akkori gyerekek már nem ismerhettek. Régi fiújátékok, lányjátékok, eszközök bemutatása történt. Pl.: bábuk, rajzok, gyermekbútorok.
1976	Kiállítás	Vasi népi gyermekjátékok kiállítása Amerikában a Néprajzi Múzeum anyagából és a népművészeti tárgyaiból: A HUNGEXPO Caracasban és Mexikóvárosban önálló magyar kiállítást szervez, Amerikában tehát bemutatkozik: a békaszék, a bűgőcsiga, a szőrlabda, a diósíp, a csiga, tobozcsörgő, az ikercsörgő és az emeletes-csörgő.
1977	Játékkészítés	Művelődési és Sportház galériáján gyermekjátékokat készítettek az életkori sajátosságok figyelembevételével azért, hogy a művészeteket, illetve a népművészetet közelebb hozzák a kicsikhez. Eszközök: fakanál, ragasztó, pamut, krepp-papír, papír.

1979	Játékgyártás	100 millió forint támogatást nyújtott az állam, az egyik legnagyobb felhasználó a győri Elzett Művek. A gyárban elsősorban saját tervezésű óvodai, illetve szabadtéri játékok készültek. Debrecenből két ipari szövetkezet kért és kapott az állami támogatásból: a műanyag és a játékipari szövetkezet. Magyarország mágneses játékok gyártására is vállalkozott a KGST hatására.
1980	Pályázat	Néprajzi pályázat gyerekeknek a Savaria Múzeum szervezésében: Népmesék, mondák, találós kérdések, népi gyermekjátékok megmentése, összegyűjtése és előadása a feladata azoknak az általános iskolás gyerekeknek, akiket érdekel a Savaria Múzeum néprajzi pályázata.
1986	Fenntarthatóság	Bogácsból, fűz vesszőből, gubacsból, dióból, bodzabélből, nádszálból, búzaszálból és hasonló anyagokból készített gyermekjátékokat Németh Lajos, nyugdíjas táplánszentkereshti iskolaigazgató, aki egy kiállítást szervezett. Természetes anyagokból készült játékait látta már a mexikóvárosi és a caracasi közönség is.
1993	Fenntarthatóság	Németh Lajos a saját készítésű tárgyakra, játékokra hívja fel a figyelmet. Ilyen a ritmuscsörgő, szőrlabda, kosárka készítése.
1999	Játékkészítés	Gyermekek Házában Szombathelyen játékkészítés a program, különböző papírtechnikákkal.

KÉRDŐÍV

Legkedvesebb játékszerem a gyerekkoromból

Kedves Kitöltő! Rába Rebeka vagyok, a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar végzős óvodapedagógus BA szakos hallgatója. Kutatásom fókuszában a gyermekjátékok története áll. Kérem, hogy kitöltésével segítse munkámat! A kérdőív kitöltése néhány percet vesz igénybe. Köszönöm, hogy hozzájárul kutatásom eredményességéhez!

1. Mi az Ön neve?

- férfi
- nő

2. Ön mikor született?

- 1940-es években
- 1950-es években
- 1960-as években
- 1970-es években
- 1980-as években
- 1990-es években
- 2000-es években

3. Ön gyermekkorában milyen településtípuson élt?

- Falu/község
- város
- megyeszékhely
- főváros
- egyéb

4. Hány gyermekes családban nőtt fel? Hányan voltak gyerekek?

- egyke voltam
- ketten voltunk
- hárman voltunk
- 3-nál több gyermekes családban nőttem fel

5. Mivel foglalkoztak az Ön szülei? Milyen családban nőtt fel?

- szüleim révén értelmiségi családban nőttem fel
- munkás családban nőttem fel
- szüleim földműves parasztok voltak
- kereskedő családban nőttem fel
- egyéb

6. Gyermekkorában Ön milyen gyakran kapott játékokat?

- havonta
- 2-3 havonta
- félévente
- évente
- egyéb

7. Visszaemlékezései szerint gyermekkorában hány játéka volt?

- 1-5 db
- 6-10 db
- 10-20 db
- 20-nál több

8. Jellemzően milyen alkalomkor kapott játékot? (több választ is bejelölhet)

- nem volt alkalomhoz kötve
- születésnapon
- névnapon
- húsvétkor
- karácsonykor
- Mikuláskor
- bizonyítványosztáskor
- egyéb

9. Önnek mi volt a kedvenc játéktevékenysége óvodáskorában?

- játék a szabadban
- játszótéri szabadjáték
- babázás

- építő játék
- kártyázás
- kisautózás
- legózás
- társasjátékozás
- szerepjáték
- plüssállatokkal játék
- kardozás, katonásdi
- homokozóban történő játékok
- számítógépes játékok
- egyéb

10. Emlékszik-e arra, hogy mi volt a kedvenc játékeszköze óvodáskorában (pl. Barbie baba)? Ha igen, kérem, írja le annak nevét! Ha nem emlékszik, hagyja kitöltetlenül ezt a kérdést!

Saját válasz

11. Önnek mi volt a kedvenc játéktevékenysége kisiskoláskorában?

- játék a szabadban
- játszótéri szabadjáték
- sportjátékok
- babázás
- építő játék
- kártyázás
- kisautózás
- legózás
- társasjátékozás
- szerepjáték
- plüssállatokkal játék
- kardozás, katonásdi
- homokozóban történő játékok
- számítógépes játékok
- egyéb

12. Emlékszik-e arra, hogy mi volt a kedvenc játékeszköze kisiskoláskorában? Ha igen, kérem, írja le annak nevét! Ha nem emlékszik, hagyja kitöltetlenül ezt a kérdést!

- *Saját válasz*

13. Önnek mi volt a kedvenc játéktevékenysége felsőtagozatos korában?

- játék a szabadban
- sportjátékok
- építő játék
- kártyázás
- legózás
- társasjátékozás
- számítógépes játékok
- egyéb

14. Emlékszik-e arra, hogy mi volt a kedvenc játékeszköze felsőtagozatos korában? Ha igen, kérem, írja le annak nevét! Ha nem emlékszik, hagyja kitöltetlenül ezt a kérdést!

- *Saját válasz*

15. Honnan értesült gyerekkorában az akkor népszerű játékokról?

- óvodában/iskolában a többi gyereknél láttam
- játékboltok kirakatában
- televízióból
- újságból
- internetről
- egyéb

16. Visszaemlékezései szerint az Ön gyermekkorában mennyi idő telt el attól a pillanattól, amikor vágyakozni kezdett egy játék után addig, hogy meg is kapta?

- 1-2 nap
- 1-2 hét
- 1-2 hónap
- több hónap

- fél év
- évek
- mindig csak vágyakoztam, de soha nem kaptam meg

17. Van-e olyan játéka, amit a mai napig őriz?

- igen
- nem

18. Amennyiben az előző kérdésre igennel válaszolt, mi az a játék, amit a mai napig őriz?

- *Saját válasz*

19. Mennyi időt töltött naponta az utcán/szabadban barátaival játszva?

- nem voltam az utcán/szabadban
- 30 perc
- 1 óra
- 1-2 óra
- szinte egész délután

20. Ön szerint vannak-e örök játékok, olyanok, amelyek minden korban népszerűek tudnak lenni a gyerekek körében?

- Igen, vannak
- Nincsenek, mert mindig más a slágerjáték

21. Ha az előző kérdésre igennel válaszolt, kérem, nevezzen meg ilyen játékot!

- *Saját válasz*

3. számú melléklet

Kitöltők saját válaszai

Év	ÓVODÁS-KORBAN KEDVENC JÁTÉK	KISISKOLÁS KORBAN KEDVENC JÁTÉK	FELSŐTAGOZAT-BAN KEDVENC JÁTÉK	MA IS ŐRZÖTT JÁTÉKOK	ÖRÖK JÁTÉKOK
1940	Labda Baba Kártyajáték Fa építőelem	Bilicke Roulette Labda Baba	Sakk Labda Magyar kártya Ki nevet a végén?	Kártya	Lego Kártya Sakk Ki nevet a végén?
1950	Labda Plüss Kisvonat Játék konyha Hintaló Baba Bicikli Sakk Dominó Malom Ki nevet a végén? Baba Roller Fakard Homok Építőjáték	Kisautó Jáva építőjáték Labda Társasjáték Baba Mesekönyv Forgó pisztoly Dominó Malom Bicikli Bunkerépítés Sakk Tollaslabda Babaruha varrás Ki n.a.v.? Kártya Ugrálókötél Gazd.O.!	Labda Fémépítő Könyv Bicikli Labda Szerepjáték Társasjáték Babaruhavarrás Festés Rajzolás Olvasás Kártya Ki n.a.v.? Sakk Ugrálókötél Gazd.O.!	Baba Társasjáték Katona Sakk Mackó Rajzok Malom	Labda Hinta Gazd. O.! Társasjáték Autó Mackó Kidobó Fogócska Bújócska Kártya Ugrókötél Monopoly Bicikli Famászás Labda Baba
1960	Mackó Baba Babakocsi Plüss Gyurma Fakocka Orvosi táska Babylon Szám-mérleg Labda Dominó Kisautó Fapuska Műanyag játékok Csúzli Üveggolyó TV-Maci Gyöngyf. Gazd.O.!	Gazd.O.! Társasjáték Ki n.a.v.? Labdajáték Bicikli Ne bosszankodj emberke!- társasjáték! Puska Ugrókötél Görkori Árokcica Barbie Baba Kártya Kidobó Villanyvasút Jáva Gumizás	Römi kártya Baba Gazd.O.! Ki n.a.v.? Takarékoskodj!- társasjáték Gumizás Felelj, ha tudsz!- társasjáték Kártya Ping-pong Rubik-kocka Tollaslabda Bicikli Babaruha varrás Labda Színezés Rajzolás Francia kártya Lego	Dominó Könyv Társasjáték Mackó Plüssök Baba Kaucsuk Baba Rubik-kocka Gazd.O.! Villanyvasút Diafilmek Kártya Lego Üveggolyó Maya 6x6 Elemes mozdony Fekete Péter kártya Barbie Capitaly társasj.	Társasjáték Lego Baba Autó Kártya Fajátékok Könyv Építőkocka Sportjáték Görkori Szerepjáték Gumizás Bújócska Fogócska Tollaslabda Focizás Gazd.O.! Színező Homokozó Malom

	Ki n.a.v.! Építőjáték	Csúzli Főzőcske Dominó TV-Maci Lego Malom Tornaszerek Szókirakó	Fémépítő Könyv Sakk	Biliárd Építőjáték Sicc kártya Felelj, ha tudsz!- társasj. Görkori Autó Sakk	Méta Hinta Puzzle Ki n.a.v.? Állatfigura Szabadtéri játék Labda Ugróiskola
1970	Labda Barbie Baba Moncsicsi Csengős mozdony Holdautó Úrrakéta Járóbaba Építő Plüss Lego Orvosi táska Babylon Játékpuska Távir.autó Homokozó Kirakó Memóriaaj. Autó	Lego Kártya Társasjáték Marokko Mig.21. pilóta Baba Memória Babaruha készítés Aszfaltkréta Gumizás Roller Labda Hullahopp Gazd.O.! Barbie Színező Gyöngyfüzés Mászóka Játékpuska Építő Maya 6x6 Play Mobil Hangszer Rajzolás Ping-pong Olvasás Gombfoci Bunker Moncsicsi Pötyi Plüss Kézilabda Távir.autó Mérleghinta Élve fogd el!-társasj. Szerepjáték Kirakó Mókuserék Rubik-kocka Póni	Bicikli Monopoly Francia kártya Tollaslabda Rajzeszköz Snapszer Gazd.O.! Kinti játék Lego Labda Tenisz Számháború Ki n.a.v.? Römi kártya Könyv Ugrókötél Malom Fekete Péter Magyar kártya Commodore 64 Ezüst tó kincse- társasjáték Roulette Kuscheltier kutya Ping-pong Sport Kisautó Adj k. katonát! Monopoly Nintendo	Kisautó Bűvös kocka Lego Baba Plüss Csengős mozdony Monopoly Moncsicsi Bababútor Torpedó Pöttyös Panni kirakó Társasjáték Katonák Tollasütő Gazd.O.! Maya 6x6 Ezüst tó kincs- társasjáték Játék kávészakészlet Diavetítő Lego Fabuland Virág kvartett kártya	Ki n.a.v.? Kártya Lego Baba Számháb. Labda Mászóka Hinta Társasj. Gazd.O.! Monopoly Sportjáték Kisautó Puzzle Kidobó Görkori Sakk Malom Búgócsiga UNO Magyar k. Rubik-k. Moncsicsi Plüss Építő Bújócska Fogócska Játékpuska Gumizás Hullahopp Homokozó Könyv Ugrókötél
1980	Mackó Kisautó Lego	Labda Technics Lego	Labda Tetris Nintendo	Plüss Lego Technics Távir.autó	Társasjáték Kártya Lego

	Labda Vár Katonák Barbie Playmobil Plüss Homok. Baba Bicikli Építő Kiskonyha Mackó Búgócsiga Dömper Transform. tank Bunker Roller Ugróiskola Tini ninja játék G.I.Joe figura Vuk Lego Fabuland Szerepj. Hinta Moncsicsi	Bicikli Gumizás Vár Katonák Barbie Playmobil Rummikub Baba Gazd.O.! Játéktelefon Roller Ugrókötel Kirakó Vadnyugat- társasj. Társasjáték Kidobó G.I.Joe figura Autós kártya Ki n.a.v.? Lego Fabuland Gombfoci Rajzolás Játékpénztár Plüss Szellemkast. társasjáték My Little Pony Ki kicsoda? Szerepjáték	Görkori Game of Life Tollaslabda Gazd.O.! Bicikli Römi kártya Kártya Legyen Ön is Milliomos játék Logikai játék Ugrálókötél Hotel-társasj. Sakk Snapszer Kirakó Röplabda Számítógép Tenisz Könyv Ping-pong Varázsfazék társasj. Kanaszta Cluedo Barkácsolás UNO	Baba Autó Moncsicsi Társasjáték Barbie Playmobil Sakk Mesekönyv UNO Póni istálló Polly Pocket Necromunda Rizikó társasj. Tetris Lego Duplo Lego Belville	Hullahopp Labda Építő Moncsicsi Kirakó Kisautó Szólánc Playmobil Baba UNO Ki n.a.v.? Gazd.O.! Távir.autó Plüss Activity Jojó Diavetítő Jáva Bújóska Buborék-fújó Aszfalt-kréta Búgócsiga Monopoly
1990	Matchbox Barbie Plüss Puzzle Lego Action-Man figura Távir.autó Baba- konyha Roller Dili-döli építőjáték My Little Pony Vasalós gyöngy Babyborn Dínó Colorix Kismotor	Kakashinta Labda Gumizás Lego Gazd.O.! Plüss Kisautó Klónok háborúja- pilóta Babaház Szabadban játék Bicikli Charlie, a majom-plüss Barbie Polly Pocket Warcraft 2. Hét törpe Számítógép Üvegfesték	Gazd.O.! UNO SOLO Labda Farmerama Tollaslabda Ki n.a.v.? Charlie, a majom plüss Sims 1-2-3 Honfoglaló Krétás tábla Scrable The Elder Scrolls 3.: Morrowind Monopoly Öltöztetős játék Lego Cluedo Star Wars játék Harry Potter játék Activity	Plüss Baba Lego Dínó Kártya Kisvonat Játéktraktor Építőkocka Barbie Honfoglaló Társasjáték Dragonball kártya My Little Pony Kisautó Modellvasút Gazd.O.! SOLO UNO Peonza Yu-Gi-Oh Torpedo	Társasjáték Lego Fekete Péter UNO SOLO Barbie Autó Gazd.O.! Labda Plüss Kártya Fajáték Fogócska Bújóska Malom Számítóg. Ki n.a.v.? Monopoly Adj király..! Építőkocka Twister Puzzle

		Fogócska Színező Micimackó Hinta Mi lenne, ha?-társasj. Ugrókötél Jenga Gyöngyfűzés Szerepjáték Amerikából jöttem PlayStation Playmobil Dínó Görkori Happy Puppy kártya Word of Tanks Monopoly Moncsicsi Yu.Gi-Oh Ipi-apacs	Mastercrop kártya Nintendo Heroes 3. Römi kártya GameBoy Rome: Total War Gyöngyfűzés Call of Duty GTA San Andreas Majong Kent-kupé Tetris Magyar kártya Bicikli Legyen Ön is Milliomos játék Sz.gépes játék	Gyagyás Tódi Távir.autó Kártya	Jenga Ping-pong Domino Gumizás Búgócsiga Hullahopp Diavetítő Fakard Foci Rubik-k. Homokozó Szerepjáték Peonza Gyurma Polly Pocket Memória Ugróisk. PlayStation Számháb. Könyv Sz.gépes játék
2000	Puzzle Barkács Baba Matchbox Mászóka Lego Domino Memória Építő Plüss Babakony. Barbie Kisvonat Lovak Babylon Kismotor Kocka Labda Kézbáb My Little Pony Kisház SW-Legofig. Kisbicikli Kifestő Dömper Traktor Activity WildLife Libikóka	Lego Barbie Plüss Társasjáték Memória Kisautó Babakonyha Labda Ugrókötél Kukoricabáb Little Pet Shop Zuzu Pets Gumizás My Little Pony Távir. helikopter Sz.gép Polly Pocket Mászóka Ugróisk. Gazd.O.! Csúzli Hinta Monopoly Bicikli Monster High Szerepjáték	SOLO Társasjáték Videojáték Cluedo Metin 2. Word of Warcraft Activity Internetes játék Memória Kirakó Csupa Csupasz- társasj. Labda Íj Monopoly Plüss Tablet Ki n.a.v.? Hullahopp Carcassonne-társasj. Commodore 64 UNO Minecraft Pokoli Szomszédok-sz.gép Lego Sims 1-2-3-4. Monster High Kanaszta Görkori	Barbie Baba Plüss Társasjáték Lego PSPGO Atari 2600 Kisautó Internetes játék Szabadban játék Labda Memória Kirakó Kismotor Boomerang Kártya UNO Építőjáték Mesekönyv Babaház My Little Pony Házikó Moncsicsi Hintaló Gazd.O.! Rubik-kocka Little Pet Shop Hófehérke és a hét törpe Favonat	Kártya Baba Barbie Plüss Kisautó Gyurma Ugrókötél Számítógép Építő Lego Kirakó Tollaslabda Dominó Ugróiskola Társasjáték UNO Dixit Geomag Ki n.a.v.? Gazd.O.! Vasalós gyöngy Mesekönyv Kisvonat Fogócska Bújócska My Little Pony Kidobó Gödörce Sz.gép Távir.autó

	Játék-telefon Bionicle Arany Alma- társasj.	Bionicle Építő Manó	Kirakó Kártya Póker Légpuska Gazd.O.! Bicikli Digitális rajzpad StarWars figura Gumizás Y8		Magyar kártya Polly Pocket Monopoly Dobble Szerepjáték SOLO Rubik-kocka Fekete Péter kártya Gumizás Minecraft Nerf Ipi-apacs
--	--	---------------------------	--	--	---